

El Solarot

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Demarcació de Sant Mateu de Bages
Emplaçament Ctra. BV-3003, prop del km. 11 camí direcció est uns 1.500 m, i caminet S-W 50 m.
Alçada: 625

Coordenades:

Latitud: 41.8187
Longitud: 1.71625
UTM Est (X): 393381
UTM Nord (Y): 4630444

Classificació

Número de fitxa 08229 - 162
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XIII-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: En ruïna. Sense coberta i en procés de degradació.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 171)
Data aprovació: dc., 20/01/2010 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08229A016000150000MR
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 02/03/2017 - 01:00

Descripció

Mas de petites dimensions, possiblement d'origen medieval, emplaçat a la serra de la Sala, vora el camí que condueix cap el gran casal i l'església de La Sala. De fet, sembla que antigament en aquest sector el camí de La Sala passava lleugerament més al sud, just pel costat d'aquesta casa. Es tracta d'una construcció senzilla que es troba en semi-ruïna. És de planta quadrada i consta de planta baixa més una planta sota coberta. La façana principal, encarada a llevant, presenta una distribució simple, amb un portal emmarcat amb llinda i brancals de pedra i una finestra al seu damunt. La llinda de la finestra té gravada una creu patent o templer, i la llinda de la porta té una inscripció difícil de desxifrar. Ambdós elements són d'una gran interès, ja que reforcen la hipòtesi de la presència de l'Orde del Temple en aquesta zona. Tots els blocs de pedra que emmarquen portal i finestra (excepte la llinda amb la inscripció) són d'un tipus de pedra vermellova utilitzada de manera ornamental, un recurs també present als casals molt propers de La Sala i ca l'Eloi. El parament dels murs està fet amb carreus disposats força regularment, especialment a la façana sud, que podria ser reaprofitada. La resta de façanes no té obertures, excepte una de molt petita. La casa té un cobert adossat al sud i un forn de pa al costat nord. Uns metres a llevant es conserven les ruïnes d'un antic cobert. Tal com hem dit, la llinda del portal és d'un tipus de pedra grisenca, a diferència de la resta de carreus que emmarquen les obertures, que són de color vermellós. La inscripció i el gravat han quedat malmesos en la part superior a causa d'un escrostonament de la pedra. El text que s'hi pot llegir és el següent: A[ÇO?]ES LO MAS SOLE A[NTICH] APVDVHIT TOR-NAT ADIF(...) Al centre té inscrit el símbol IHS que, a la part superior, té un gravat circular molt malmès, el qual podria contenir novament una creu paté o creu templer. A un costat s'hi aprecia el número 7, que indicaria probablement una data setcentista de la llinda.

Història

No coneixem cap notícia documental relacionada amb El Solarot. Per la seva tipologia sembla una construcció obrada en una sola fase, per bé que tal vegada s'aprofità un parament anterior, corresponent a la façana sud. Es tracta d'una casa senzilla però de difícil datació. Podria ser d'origen medieval, però no es pot descartar que es tracti d'una reconstrucció més recent aprofitant material antic. L'aspecte més interessant és, sens dubte, la inscripció i el símbol que es podria relacionar amb els templers. La interpretació de la inscripció, que no és del tot clara degut al seu mal estat, podria anar en el sentit que el mas apodat Solarot es va tornar a edificar en una determinada data del setcents. L'estudiós Josep Bastardas sosté la tesi que existí una presència important de l'Orde del Temple a la serra de Castelltallat, concretament amb un complex situat més a ponent i un altre més a llevant. Aquest últim tindria dos casals destacats, el de la Sala i ca l'Eloi. Bastardas argumenta que hi ha documentació del seu l'arxiu particular (procedent del mas Bastardas de Fals) que permet afirmar que entorn de l'any 1230 un personatge molt important dins l'Orde del Temple, Bernat de Claret, administrava terres que podrien situar-se en aquesta zona al voltant de ca l'Eloi i la Sala. Considerant aquesta hipòtesi, l'existència del símbol amb la creu patent o templer en una casa tan propera com el Solarot podria tenir dues explicacions. La primera és que es tractaria d'una construcció antiga pertanyent a la milícia del Temple i, consegüentment, marcada amb l'emblema d'aquest orde. En aquest cas podria tractar-se d'un habitatge auxiliar, vora el camí que condueix a La Sala i a ca l'Eloi, i vinculat per proximitat a aquests dos grans casals. Una segona possibilitat és que la casa s'hagués construït més modernament, tal vegada al segle XVIII, aprofitant material petri d'alguns d'aquests dos casals. A favor d'aquesta possibilitat hi ha la presència de diversos carreus de pedra vermella reaprofitats entre el parament dels murs. Relacionats amb el cognom Soler hi ha diversos masos dels que es té notícia documental en l'àmbit de Sant Mateu de Bages. L'antic mas Folquer (un dels més importants) s'anomenà posteriorment Soler Nou, possiblement per distingir-se del "Soler antic" (que seria, possiblement, el Solarot). Això és el que sembla deduir-se de la inscripció de la llinda. Hi havia, a més, altres masos denominats Soler, com el

Soler del Pla de Sant Mateu. La connotació de la forma actual Solarot, de manera semblant a Casalot, suggereix precisament un Soler vell i en ruïnes.

Bibliografia

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm. 171).

